

Crna Gora
Ministarstvo inostranih poslova
Sektor multilaterale

INFORMACIJA

o prioritetima i programu aktivnosti predsjedavanja Crne Gore
Centralnoevropskom inicijativom (CEI), Jadransko-jonskom inicijativom (JJI)
i Procesom saradnje u Jugoistočnoj Evropi (SEECP)

U skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore od 08. oktobra 2009. godine, Ministarstvo inostranih poslova je zaduženo da, u saradnji sa nadležnim organima, a u skladu sa interesima, težnjama i očekivanjima Crne Gore, utvdi crnogorske prioritete za predsjedavanja regionalnim organizacijama i inicijativama u kratkoročnom periodu (2010-2011. godina) i izvrši procjenu finansijskih sredstava potrebnih za organizovanje resornih sastanaka, u cilju adekvatnog i blagovremenog planiranja sredstava prilikom izrade budžeta za narednu godinu.

Članstvom i predsjedavanjem regionalnim organizacijama i inicijativama, koje je odraz spoljnopolitičkih prioriteta, Crna Gora se obavezala na aktivno i ravnopravno učešće u regionalnoj saradnji. U predstojećem periodu, Crnu Goru očekuju tri predsjedavanja:

1. **Centralnoevropskom inicijativom (CEI): 1. januar - 31. decembar 2010. godine,**
2. **Jadransko-jonskom inicijativom (JJI): maj 2010 - maj 2011. godine, i**
3. **Procesom saradnje u Jugoistočnoj Evropi (SEECP): jun 2010 - jun 2011. godine.**

Uloga zemlje predsjedavajućeg ima posebnu specifičnu težinu na regionalnom i širem, međunarodnom, planu. Crna Gora će imati priliku da demonstrira odlučnost i posvećenost da doprinosi miru, stabilnosti i prosperitetu regiona, da razvija i unaprijeđuje saradnju sa zemljama u okruženju, i bude aktivni učesnik i lider u različitim oblastima regionalne saradnje. Takvim pristupom, Crna Gora će doprinijeti kontinuiranom dijalogu, razmjeni mišljenja i ideja, kao i unaprijeđenju aktivnosti i projektne saradnje koja će koristiti svim zemljama za razvoj institucionalnih kapaciteta i sveukupne reforme društva koja počiva na zajedničkim, jasno definisanim, evropskim i evroatlantskim vrijednostima.

Aktivno, uspješno i odgovorno predsjedavanje zahtijeva izuzetno posvećen angažman svih resora u Vladi i ostalih involviranih državnih organa/institucija, čime će Crna Gora dokazati regionu i međunarodnoj zajednici da je svjesna značenja ovih regionalnih mehanizama za svoje spoljno-političke aspiracije, i da je spremna da odgovornim i konstruktivnim pristupom doprinese daljem svestranom unapređivanju odnosa, ispunjavanju međunarodnih obaveza i zajedničkoj sigurnoj i prosperitetnoj evropskoj budućnosti zemalja učesnica inicijativa.

1. **CENTRALNOEVROPSKA INICIJATIVA (CEI): 1. januar – 31. decembar 2009. godine**

I OPŠTE INFORMACIJE

CEI je najstarija regionalna inicijativa na prostorima Centralne i Jugoistočne Evrope. Postoji od 1989. godine i danas broji 18 država članica: Albanija, Austrija, Bjelorusija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Češka, Hrvatska, Italija, Mađarska, Makedonija, Moldavija, Poljska, Rumunija, Slovačka, Slovenija, Srbija i Ukrajina.

Glavni ciljevi CEI su unaprijeđenje saradnje između država Centralne, Istočne i Jugoistočne Evrope, pružanje pomoći članicama u njihovoj tranziciji ka stabilnim demokratijama i tržišnoj ekonomiji, kao i asistiranje zemljama kandidatima u pripremnim procesima za članstvo u Evropskoj uniji (EU).

Nacionalni koordinatori država članica sastaju se pet puta godišnje kako bi pratili i razmatrali aktivnosti Inicijative i usvajali prijedloge projekata zajedničke saradnje. Većina sastanaka održava se u Izvršnom sekretarijatu CEI koji se nalazi u Trstu, Italiji. Sastanci političkih direktora održavaju se jednom godišnje, po pravilu uvijek u Rimu, u oktobru mjesecu. Ministarski sastanak i Samit predsjednika vlada održava se jednom godišnje, obično u novembru, u državi

koja obavlja ulogu predsjedavajućeg Inicijativom. CEI karakteriše i održavanje ministarskih sastanaka pojedinih resora, kao i brojnih tematskih sastanaka iz utvrđenih oblasti saradnje. Ministri ekonomije sastaju se u okviru CEI Samita Ekonomskog foruma. Predstavnici nacionalnih Skupština zaduženi za CEI saraduju i sastaju se u okviru Parlamentarne dimenzije CEI, dok se predstavnici nacionalnih Privrednih komora sastaju u okviru Poslovne dimenzije CEI (CECCI).

Oblasti saradnje u okviru CEI su: klima, očuvanje životne sredine i održiva upotreba energije; civilna zaštita; razvoj preduzetništva, uključujući turizam; razvoj ljudskih resursa; informaciono društvo i mediji; saradnja među kulturama, manjine; multimodalni transport; nauka i tehnologija; i održiva poljoprivreda.

Formirane su i mreže kontakt osoba u relevantnim resorima na nacionalnom nivou u svim zemljama učesnicama, i to u sljedećim oblastima: klima i životna sredina, obnovljiva energija, razvoj preduzetništva, turizam, razvoj ljudskih resursa, informaciono društvo, mediji, saradnja među kulturama, manjine, multimodalni transport, nauka i tehnologija, održiva poljoprivreda i prekogranična i saradnja unutar regiona. Jedna od uloga kontakt osoba je promovisanje fondove CEI u zemlji i stimulisanje zainteresovane aktere da kroz saradnju na projektima od regionalnog značaja doprinesu građenju veza, boljeg razumijevanja među učesnicima, razmjeni iskustva zemalja regiona i ukupnom razvoju i stabilnosti u regionu CEI.

Jednogodišnje predsjedavanje CEI vrši se na rotirajućoj osnovi, po abecednom redu engleskog alfabeta imena država učesnica. Predsjedavanje CEI od Rumunije na Samitu u Bukureštu, 13. novembra 2009. godine, preuzeće Crna Gora.

II CRNA GORA I CEI

Crna Gora je stupila u članstvo 1. avgusta 2006. godine i redovno izmiruje obaveze prema Sekretarijatu CEI uplaćujući godišnju kontribuciju u iznosu od 3.330 eura. Od 2009. godine doprinosi zemalja su uvećani za 20%, pa je Crna Gora (Ministarstvo inostranih poslova) izvršila uplatu u iznosu od 3.960 eura.

Crna Gora je za finansijska sredstva iz fondova Inicijative aplicirala sa sedam projekata: četiri za Fond za saradnju i tri za Fond za klimatske promjene i zaštitu životne sredine - tri projekta podnešena tokom 2008. i tri tokom 2009. godine nisu odobrena. Odobren je projekat Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine: "Treći sastanak regionalnog foruma o klimatskim promjena"(planiran za period mart/maj 2010. godine, Crna Gora) u iznosu od

10.200 eura, odnosno 34,9% ukupne vrijednosti projekta - traženo je 14.400 eura (49,2%).

Formirana je mreža kontakt osoba. Predstavnicima Ministarstva inostranih poslova redovno i aktivno učestvuju na sastancima Komiteta nacionalnih koordinatora, sastanku političkih direktora, sastanku ministara inostranih poslova i Samitu šefova država i vlada zemalja učesnica CEI. Tokom predsjedavanja se organizuju brojni tematski sastanci, od onih na ministarskom nivou, do sastanaka na određenu temu upriličenih za različite vladine i nevladine aktere, na kojima aktivno učestvuju predstavnici različitih crnogorskih resora.

Imajući u vidu da predsjedavanje podrazumijeva sastanke kako na političkom, tako i na projektnim nivoima, nosioci obaveza predsjedavanja ovom inicijativom, nadležna ministarstva i kontakt osobe, su brojni (Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave/Uprava za kadrove; Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede; Ministarstvo turizma; Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine/Hidrometeorološki zavod; Ministarstvo saobraćaja, pomorstva i telekomunikacija, Ministarstvo prosvjete i nauke/Zavod za školstvo/Zavod za međunarodnu naučnu, prosvjetno-kulturnu i tehničku saradnju; Ministarstvo kulture, sporta i medija/Državni arhiv; Ministarstvo ekonomije/Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća; Ministarstvo za ljudska i manjinskih prava; Ministarstvo za informaciono društvo; Generalni Sekretarijat Vlade Crne Gore/Kancelarija za održivi razvoj/Kancelarija za saradnju sa nevladinim organizacijama, Skupština Crne Gore). Najveća uloga i koordinacija u tome će pripadati Ministarstvu inostranih poslova. Finansijske troškove bi snosila ministarstva u odnosu na svoje aktivnosti.

III NACRT PRIORITETA PREDSJEDAVANJA CEI

Ciljevi crnogorskog predsjedavanja su:

1. Povećanje odgovornosti na operativnom nivou Inicijative;
2. Razvoj saradnje između zemalja članica EU i zemalja koje nisu članice EU, u specifičnom CEI formatu;
3. Dodatno učešće Evropske komisije u CEI aktivnostima;
4. Unaprijeđenje rada na realizaciji postojećih projekata od šireg regionalnog značaja (prijedlog Crnogorske akademije nauka i umjetnosti) - jačanje prekogranične i međuregionalne saradnje putem organizovanja zajedničkih projekata lokalnih vlasti i nevladinih organizacija;
5. Prilagođavanje CEI mehanizama sa EU finansijskim instrumentima (IPA/ENPI).

Crna Gora će težiti unapređenju relevantnih instrumenata regionalne saradnje kako bi se ojačale evropske i evroatlantske aspiracije zemalja članica CEI, koji su

obuhvaćeni Procesom stabilizacije i pridruživanja, kao i politikom istočnog partnerstva. Kao i:

- Razvoj dijaloga CEI – EU i konsolidaciju evropske perspektive članica CEI koje još uvijek nijesu članice EU;
- Razmjena iskustva između zemalja CEI koje su članice EU i onih koje to još uvijek nijesu kroz implementaciju zajedničkih projekata i transfera znanja;
- Promovisanje značaja CEI na nacionalnom i međunarodnim nivoima;
- Jačanje saradnje i dobrosusjedskih odnosa među državama učesnicama CEI;
- Promovisanje demokratskih vrijednosti i evropskih standarda kao pouzdanog razvojnog mehanizma za cio region;
- Saradnja sa Procesom saradnje u Jugoistočnoj Evropi (SEECP), Savjetom za regionalnu saradnju (RCC), Organizacijom crnomorske ekonomske saradnje (BSEC), Jadransko-jonskom inicijativom (JJI) i drugim regionalnim inicijativama, u cilju jačanja saradnje, stabilnosti i razvoja Centralne i Jugoistočne Evrope i izbjegavanja preklapanja aktivnosti;
- Koordinacija agende aktivnosti CEI sa državama učesnicama, uzimajući u obzir političke prioritete regiona u datom trenutku;
- Stvaranje povoljnog okvira za zajednička rješenja specifičnih problema sa kojima se suočavaju zemlje regiona;
- Podršku aktivnosti instrumenata koji su usmjereni na operativni kapacitet CEI, radi započinjanja konkretnih projekata (Program razmjene know-how znanja, CEI Sekretarijat za EU projekte, Specijalni fond za klimu i zaštitu okoline, CEI povjerilački fond EBRD, London);
- Iniciranje stvaranja mreža naučnih institucija u okviru regiona (prijedlog Crnogorske akademije nauka i umjetnosti);
- Nastavak saradnje na projektima regionalnog karaktera, kao i onih od posebnog interesa za Crnu Goru, kao što je projekat *A Scientific Approach to Cultural Heritage of South East Europe*, (pravljenje banke podataka), iniciran od strane Turske akademije nauka (prijedlog Crnogorske akademije nauka i umjetnosti).

Crnogorsko predsjedavanje će nastaviti sa ciljevima koje je postavila Republika Moldavija 2008. i Rumunija 2009. godine, prije svega sa implementacijom CEI repozicioniranja i konsolidacije saradnje između CEI i EU. Nadalje, crnogorsko predsjedavanje će težiti jačanju regionalnog profila Inicijative i porastu njene prepoznatljivosti. U skladu sa navedenim, naglasak će biti stavljen na unapređenje CEI ekspertize, u saradnji sa razvojnim projektima. Za Crnu Goru će biti prilika da mobilisanje većeg publiciteta, podrške i aktivnosti na nacionalnom planu iskoristi za veće projektno angažovanje domaćih aktera i povlačenje sredstava iz fondova CEI.

Posebna pažnja će biti usmjerena na: prekograničnu saradnju, transport, ekonomiju, poljoprivredu i zaštitu životne sredine.

IV OKVIRNI PROGRAM AKTIVNOSTI PREDSEDAVANJA CEI

1. Sastanak Komiteta nacionalnih koordinatora – februar (u Crnoj Gori)
2. Sastanak Komiteta nacionalnih koordinatora – mart (Trst, Italija)
3. Koordinacioni sastanak regionalnih organizacija – mart (u Crnoj Gori)
4. Diplomatski forum o diplomatskoj obuci i regionalnoj saradnji – april (Dubrovnik, Hrvatska)
5. Sastanak Komiteta nacionalnih koordinatora – maj (Beč, Austrija)
6. Sastanak predsjednika skupštinskih odbora za evropske integracije – novembar - maj (u Crnoj Gori)
7. Forum novinarstva – jun (u Crnoj Gori)
8. Medjunarodna naučna konferencija o društvu zasnovanom na znanju – jun (u Crnoj Gori)
9. Sastanak ministara saobraćaja – jul (u Crnoj Gori)
10. Konferencija: „Istraživanje i razvoj kao osnov za inovacije u stvaranju kompetitivne regije“ i organizovanje zajedničkog tematskog sastanka Centralnoevropske i Jadransko-jonske inicijative - jul (domaćin CANU, u Crnoj Gori)
11. Sastanak Komiteta nacionalnih koordinatora – septembar (Trst, Italija)
12. Sastanak ministara turizma i zaštite životne sredine – septembar (u Crnoj Gori)
13. Okrugli sto ministara ekonomije – oktobar (u Crnoj Gori)
14. Samit ekonomski forum – oktobar (u Crnoj Gori)
15. Sastanak ministara poljoprivrede – oktobar (u Crnoj Gori)
16. Sastanak Komiteta nacionalnih koordinatora – oktobar (Rim, Italija)
17. Sastanak političkih direktora – oktobar (Rim, Italija)
18. Konferencija o obnovljivim izvorima energije - novembar (u Crnoj Gori)
19. Forum mladih - novembar (u Crnoj Gori)
20. Sastanak Komiteta nacionalnih koordinatora – novembar (u Crnoj Gori)
21. Sastanak ministara inostranih poslova - novembar (u Crnoj Gori)
22. Samit šefova Vlada - novembar (u Crnoj Gori)

2. JADRANSKO-JONSKA INICIJATIVA (JJI): maj 2010 - maj 2011. godine

I OPŠTE INFORMACIJE

Jadransko-jonska inicijativa osnovana je na Konferenciji o bezbjednosti i razvoju Jadranskog i Jonskog mora u Ankoni, Italija, 20. maja 2000. godine, na kojoj je učestvovalo šest zemalja osnivača Inicijative (Grčka, Italija, Hrvatska, Slovenija, Albanija i Bosna i Hercegovina). Danas, članice JJI su osam država jadransko-jonske regije: sedam sa izlazom na Jadransko i Jonsko more: Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Grčka, Hrvatska, Italija, Slovenija i, po principu sukcesije članstva, Srbija.

Glavni ciljevi JJI su unaprijeđenje razvoja i jačanje bezbjednosti u jadransko-jonskoj oblasti, intenziviranje saradnje među zemljama regiona i pružanje podsticaja zemalja u tranziciji ka integracionim procesima i približavanju Evropskoj uniji. Jadransko-jonska inicijativa je forum za razmjenu političkih mišljenja, a istovremeno i za ostvarivanje multilateralne saradnje u jasno definisanim oblastima saradnje: mala i srednja preduzeća; saobraćaj i pomorska saradnja; turizam, kultura i među-univerzitetska saradnja; i životna sredina i protivpožarna zaštita.

Visoki zvaničnici država članica sastaju se tri puta godišnje kako bi pratili i razmatrali aktivnosti Inicijative i usvajali prijedloge projekata zajedničke saradnje. Dio sastanaka se održava u Sekretarijatu JJI koji se nalazi u Ankoni, Italija. Ministarski sastanak se održava jednom godišnje, obično u maju, u državi koja obavlja ulogu predsjedavajućeg Inicijativom. JJI karakteriše i održavanje brojnih sastanaka okruglih stolova podijeljenih u odnosu na tematske cjeline koje obrađuju i kroz koje se odvija rad Inicijative:

- Okrugli sto o turizmu, kulturi i međuuniverzitetskoj saradnji,
- Okrugli sto o zaštiti životne sredine i protivpožarnoj zaštiti,
- Okrugli sto o malim i srednjim preduzećima, i
- Okrugli sto o saobraćaju i pomorskoj saradnji.

Predsjedanje Inicijativom odvija se po abecednom redu prema imenima država na engleskom jeziku i traje godinu dana (engleski je prihvaćen kao službeni jezik Inicijative). Jednogodišnje predsjedavanje JJI od Italije preuzeće Crna Gora u maju 2010. godine.

II CRNA GORA I JJI

Crna Gora je postala punopravna članica JJI 1. juna 2007. godine, na konferenciji Savjeta ministara u Sarajevu, BiH.

Crna Gora je prepoznala važnost projektno-orjentisane saradnje u oblastima od zajedničkog interesa i formirala mrežu kontakt osoba, u skladu sa definisanim oblastima saradnje. Predstavници Ministarstva inostranih poslova aktivno učestvuju na sastancima Komiteta visokih zvaničnika i Savjeta ministara JJI, dok predstavnici resornih ministarstava učestvuju na brojnim tematskim skupovima.

Imajući u vidu da predsjedavanje JJI podrazumijeva održavanje nekoliko sastanaka na političkom nivou, i mnogo većeg broja tematskih sastanaka okruglih stolova koje organizuju resorna ministarstva u zavisnosti od tematike za koju su nadležna, nosioci obaveza predsjedavanja ovom inicijativom, nadležna ministarstva, su brojni (Ministarstvo saobraćaja, pomorstva i telekomunikacija, Ministarstvo turizma, Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine, Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave, Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo prosvjete i nauke, Ministarstvo kulture, sporta i medija i Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća), dok će najveća uloga i koordinacija u tome pripadati Ministarstvu inostranih poslova.

III NACRT PRIORITETA PREDSJEDAVANJA JJI

Crna Gora, kao država sa evropskom i evroatlanstkom perspektivom, radi na promovisanju evropskih standarda i vrijednosti u Jadransko-jonskoj regiji i na širem, međunarodnom planu, kao i približavanje ovog regiona prioritetima EU, u cilju izrade strategije za ovaj region i olakšavanje pristupa fondovima EU. Na ovom putu Crna Gora poseban akcenat stavlja na dalje razvijanje projektno - orjentisanog pristupa i saradnje i daje naglasak kontinuitetu razvoja i realizacije ideja iniciranih u periodu predsjedavanja od strane državne zajednice Srbija i Crna Gora (2004-2005). Kao prioritetni ciljevi iz tog perioda ističu se:

- rad na proširenju Sub-regionalnog plana za sprječavanje i reagovanje u slučajevima zagađenja mora na Jadranskom moru na čitav Jadransko-jonski region;
- jačanje saradnje u oblasti životne sredine, imajući u vidu značaj očuvanja i valorizacije svih resursa Jadransko-jonskog regiona kao dijela zone Mediterana;
- Jačanje saradnje u oblasti turizma, ekonomije, malih i srednjih preduzeća među zemljama članicama JJI;
- rad na realizaciji zajedničkih projekata u oblasti kulture;

- promocija kulturnog turizma;
- jačanje parlamentarne saradnje i organizovanje sastanaka parlamentarnih Odbora zemalja članica JJI na temu spoljne politike, odbrane, ekonomije, obrazovanja i zaštite životne sredine.
- rad na projektima: Jadranska i Jonska mora Evrope, Razvoj nautičkog turizma, Razvoj održivog turizma, i Obrazovnog i edukativnog sistema na polju turizma;
- uključenje Jadransko-jonske magistrale u Pan-evropsku saobraćajnu mrežu, a posebno osnivanje Koordinacionog komiteta eksperata za Jadransko-jonski saobraćaj i Jadransko-jonsku magistralu, na nivou ministarstava transporta sedam Jadransko-jonskih zemalja i Zajedničkog ekspertskeg tima za pripremu koncepata, studija i dizajna za harmonizaciju Jadransko-jonske rute i pomoćne mreže puteva od Trsta - Italija, do Kalamate - Grčka;
- poboljšanje saradnje, povezivanje, razmjena i promet ljudi, ideja i projekata među zemljama Jadransko-jonske inicijative, posebno u okviru mreže UNIADRION.

Crna Gora će nastaviti rad na jačanju dalje projektno-orjentisane saradnje inicirane tokom grčkog i italijanskog predsjedavanja.

Kao jedna od prioriternih oblasti saradnje zemalja članica JJI je životna sredina. Crnogorsko predsjedavanje (2010-2011) fokusiraće se na rešavanje problema u toj oblasti na području Jadrana, u cilju očuvanja svih resursa ovog regiona.

Takođe, pažnja će biti usmjerena i na:

- jačanje veza između JJI i Evropske Unije (podrška perspektivi evropskih integracija za sve države JJI, koje nijesu članice evropske Unije);
- jačanje saradnje sa drugim zemljama članicama JJI u pravcu većeg održivog korišćenja svih resursa Jadransko-jonskog regiona, kao i još veća valorizacija istorijskih, privrednih i kulturnih potencijala tog regiona;
- intenziviranje projektno-orjentisanih aktivnosti na zajedničkim projektima u interesnim sferama na regionalnom nivou-životna sredina, turizam, kultura, univerzitetska saradnja, saobraćaj, mala i srednja preduzeća, pri čijoj implementaciji pažnju treba usmjeriti na izbjegavanje mogućih preklapanja;
- promovisanje tješnje saradnje sa ostalim regionalnim organizacijama i inicijativama, posebno sa Centralnoevropskom inicijativom, Organizacijom crnomorske ekonomske saradnje, kao i učvršćivanje veza sa Unijom za Mediteran, u cilju definisanja zajedničkih ciljeva i osiguranja efikasnosti djelovanja;
- jačanje parlamentarne dimenzije JJI, kao podrške viziji regionalne saradnje JJI u parlamentarnim okvirima;

- rješavanje problema zaštite životne sredine u oblasti Jadrana, pri čemu bi od posebnog značaja bilo učlanjenje Crne Gore u Trilateralnu komisiju za Jadran.

IV OKVIRNI PROGRAM AKTIVNOSTI PREDSEDAVANJA JJI

1. Sastanak visokih zvaničnika JJI - jul 2010 (u Crnoj Gori)
2. Okrugli sto o turizmu, kulturi i univerzitetskoj saradnji - septembar (u Crnoj Gori)
3. Okrugli sto o zaštiti životne sredine i protivpožarnoj zaštiti - oktobar (u Crnoj Gori)
4. Okrugli sto o malim i srednjim preduzećima - oktobar (u Crnoj Gori)
5. Okrugli sto o saobraćaju i pomorskoj saradnji - novembar (u Crnoj Gori)
6. Sastanak visokih zvaničnika - januar (u Crnoj Gori)
7. Okrugli sto o malim i srednjim preduzećima - februar (u Crnoj Gori)
8. Okrugli sto o zaštiti životne sredine i protivpožarnoj zaštiti - februar (u Crnoj Gori)
9. Okrugli sto o saobraćaju i pomorskoj saradnji - april (u Crnoj Gori)
10. Okrugli sto o turizmu, kulturi i međuuniverzitetskoj saradnji - april (u Crnoj Gori)
11. Sastanak predsjednika parlamentarnih odbora za međunarodne odnose i spoljnu politiku - maj (u Crnoj Gori)
12. Sastanak visokih zvaničnika - maj (u Crnoj Gori)
13. Sastanak savjeta ministara inostranih poslova - maj (u Crnoj Gori)

3. PROCES SARADNJE U JUGOISTOČNOJ EVROPI (SEECP): jun 2010 - jun 2011. godine

I OPŠTE INFORMACIJE

Proces saradnje u Jugoistočnoj Evropi (SEECP) je regionalni okvir saradnje koji je iniciran juna 1996. godine na sastanku ministara inostranih poslova zemalja Jugoistočne Evrope (JIE) u Sofiji, sa ciljem promovisanja i jačanja dobrosusjedskih odnosa između zemalja JIE i transformisanja regiona u zonu mira, bezbjednosti, stabilnosti i saradnje. Članice SEECP su 11 država: Albanija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Grčka, Hrvatska, Makedonija, Moldavija, Rumunija, Srbija i Turska.

Najznačajniji dokument SEECP je „Povelja o dobrosusjedskim odnosima, stabilnosti, bezbjednosti i saradnji u Jugoistočnoj Evropi“, čiji je depozitar

Rumunija. U Povelji se navodi da je primarni cilj SEECP jačanje dobrosusjedskih odnosa među državama regiona, transformisanjem regiona u oblast mira, bezbjednosti, stabilnosti i saradnje, i to kroz: jačanje političke i bezbjednosne saradnje; jačanje ekonomske saradnje; i jačanje saradnje u oblasti demokratije, vladavine prava i borbe protiv kriminala.

Politički okvir ovog procesa saradnje pokriva pitanja bezbjednosti i stabilnosti, razvoj saradnje na planu ekonomije i zaštite životne sredine, promovisanje humanitarne, socijalne i kulturne saradnje, kao i saradnje u oblasti pravde, borbe protiv organizovanog kriminala, terorizma, trgovine drogom, oružjem i ljudima.

Pored aktivnosti na nivou šefova država i vlada (jednan sastanak), ministara inostranih poslova (dva sastanka) i političkih direktora (dva sastanka), u okviru predsjedavanja održavaju se sastanci Trojke SEECP, koju sačinjavaju aktuelni, prethodni i naredni predsjedavajući, kao i sastanci predsjednika parlamenata i predstavnika pojedinih resora. Sastancima SEECP na najvišem nivou, kao gosti predsjedavajućeg, prisustvuju i predstavnici Ujedinjenih nacija, Evropske unije, Savjeta Evrope, OEBS, RCC, i drugih međunarodnih i regionalnih organizacija.

Predsjedavanje SEECP traje godinu dana, obično od juna do juna naredne godine, a predsjedavajući je ministar inostranih poslova.

II CRNA GORA I SEECP

Crna Gora je postala 11. članica SEECP na Samitu u Zagrebu, 10 - 11. maja 2007. godine. Članstvo ne podrazumijeva finansijsku participaciju, osim doprinosa od 40.000 eura za članstvo u Savjetu za regionalnu saradnju (RCC), koji predstavlja operativno tijelo SEECP.

Prilikom posjete predsjednika Vlade M. Đukanovića Rumuniji, 23. oktobra 2008. godine, potpisana je „Povelja o dobrosusjedskim odnosima, stabilnosti, bezbjednosti i saradnji u Jugoistočnoj Evropi“, čime je Crna Gore ispunila važnu međunarodnu obavezu i i trajno se ugradila u strukture i procese od interesa za mir, bezbjednost, stabilnost i napredak regiona Zapadnog Balkana.

Crnogorski predstavnici aktivno učestvuju na svim sastancima Inicijative, počev od sastanaka na političkom nivou (Ministarstvo inostranih poslova), do resornih sastanaka poput sastanaka ministara pravde, unutrašnjih poslova, turizma, zaštite životne sredine, ekonomije, poljoprivrede, odbrane, predsjednika Skupština i sl. Svi sastanci se održavaju u zemlji predjedavajućoj inicijativom.

Kako SEECP predstavlja prvenstveno politički proces, i kako aktivnosti u njegovim okvirima podrazumijevaju sastanke političkih i diplomatskih predstavnika, to znači da je nosilac obaveze predsjedavanja Ministarstvo inostranih poslova, uz konkretnu i značajnu ulogu odgovarajućih resora i Parlamenta u zavisnosti od kandidovanih sastanaka (Ministarstvo saobraćaja, pomorstva i telekomunikacija, Ministarstvo pravde, Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave, Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo prosvjete i nauke, Ministarstvo kulture, sporta i medija, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo odbrane, Ministarstvo za evropske integracije, Ministarstvo turizma, Uprava policije, Kancelarija za održivi razvoj, Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća).

III NACRT PRIORITETA PREDSJEDAVANJA SEECP

Crna Gora će raditi na unaprijeđenju demokratskih vrijednosti i promociji evropskih standarda kao okosnice regionalnog razvoja i saradnje država učesnica SEECP. Crnogorsko predsjedavanje će težiti unaprijeđenju konkretne projektno-orijentisane saradnje kroz regionalni okvir Savjeta za regionalnu saradnju (RCC), u pravcu održavanja dugoročne stabilnosti i dinamičnog razvoja svih zemalja i regiona u cjelini. Poseban akcenat će biti stavljen na jačanje parlamentarne dimenzije saradnje u okviru SEECP, kao i na polju pravosuđa i unutrašnjih poslova u regionu Jugoistočne Evrope.

Prioriteti:

- jačanje regionalne saradnje i unaprijeđenje dobrosusjedskih odnosa kroz očuvanje mira, stabilnosti i bezbjednosti regiona;
- promocija demokratskih vrijednosti i evropskih i evroatlantskih standarda na putu integracija u Evropsku uniju i NATO;
- jačanje institucionalnog dijaloga sa Evropskom komisijom i institucijama EU i unaprijeđivanje evropske perspektive država članica SEECP koje još uvijek nijesu članice EU;
- jačanje saradnje sa RCC u cilju jačanja principa regionalnog vlasništva, u cilju dostizanja trajnog mira, bezbjednosti, stabilnosti i razvoja JIE;
- promocija SEECP na nacionalnom i međunarodnom nivou, kao »jedinstvenog glasa« regiona i pouzdanog partnera međunarodne zajednice;
- koordinacija agende aktivnosti SEECP, uzimajući u obzir političke prioritete regiona u ovom periodu;
- jačanje saradnje sa regionalnim i međunarodnim organizacijama i inicijativama, i donatorskom zajednicom – promovisanje saradnje između različitih regionalnih inicijativa u JIE;